

Bruxelles, 28 noiembrie 2025
(OR. en)

15977/25

**Dosar interinstituțional:
2025/0229 (NLE)**

**RECH 523
COMPET 1238
IND 548**

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	15911/25
Nr. doc. Csie:	11675/25
Subiect:	<i>Pregătirea reuniunii Consiliului [Consiliul Competitivitate (Piață Internă, Industrie, Cercetare și Spațiu)], desfășurată la 8-9 decembrie 2025</i> Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 în ceea ce privește EuroHPC - Abordare generală

I. INTRODUCERE

1. La 15 iulie 2025, Comisia a transmis Consiliului propunerea de regulament al Consiliului sus-menționată¹.

---

¹ Doc. 11675/25.

2. Obiectivul prezentului regulament este de a extinde domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2021/1173 al Consiliului, care a lansat inițiativa privind fabricile de IA, pentru a extinde obiectivul întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (EuroHPC) în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea gigafabricilor de IA în Europa și includerea tehnologiilor cuantice. Această modificare se bazează pe conceptul de fabrici de IA și îl duce la nivelul următor: Gigafabricile de IA vor integra o putere de calcul masivă (de exemplu, peste 100 000 de cipuri de IA avansate față de 25 000 în supercalculatoarele celei mai mari fabrici de IA), împreună cu centre de date eficiente din punct de vedere energetic, și automatizarea bazată pe IA. Având în vedere volumul masiv de investiții necesare pentru construirea și funcționarea gigafabricilor de IA (estimat orientativ la nivelul de 3-5 miliarde EUR per gigafabrică de IA), pentru înființarea acestora este necesară o abordare mai industrială și orientată mai mult spre piață, care ar putea lua forma unui parteneriat public-privat între participanții interesați din industrie și din UE și statele membre, precum și din alte state participante la EuroHPC. În ceea ce privește tehnologiile cuantice, este vorba despre transferul activităților acoperite în prezent de clusterul 4 din programul Orizont Europa către EuroHPC, din cauza interdependenței puternice dintre calculul cuantic și calculul de înaltă performanță și pentru a permite o abordare mai coerentă a activităților cuantice de la nivelul UE și de la nivel național.

II. LUCRĂRILE DIN CADRUL ALTOR INSTITUȚII

3. La 4 septembrie 2025, Consiliul a consultat Parlamentul European și Comitetul Economic și Social European. Comitetul Economic și Social European și-a emis avizul la 18 septembrie 2025².

În cadrul Parlamentului European, propunerea a fost transmisă Comisiei pentru industrie, cercetare și energie (ITRE), care l-a numit raportor pe dl Borys BUDKA (PPE, PL). Comisia și-a votat raportul în cadrul reuniunii sale din 20 noiembrie 2025. Parlamentul European urmează să voteze cu privire la raportul său la 15 decembrie 2025, în plen.

---

² 13752/25.

III. SITUAȚIA ACTUALĂ

4. Grupul de lucru pentru cercetare a început examinarea propunerii la 24 iulie 2025, în timpul președinției daneze. În total, grupul de lucru s-a reunit de 6 ori pentru a discuta propunerea: la 24 iulie, 1 septembrie, 25 septembrie, 27 octombrie, 20 și 27 noiembrie.
5. Președinția a prezentat Grupului de lucru pentru cercetare mai multe texte de compromis; grupul de lucru le-a examinat în detaliu. În cadrul ultimei sale reuniuni din 27 noiembrie 2025, grupul de lucru a sprijinit în mare măsură textul de compromis prezentat de președinție, iar unele delegații au solicitat ajustări tehnice. În urma acestei reuniuni, președinția a consultat delegațiile cu privire la un text revizuit al președinției, pe baza celor mai recente discuții din cadrul grupului de lucru. Nicio delegație nu a formulat obiecții cu privire la textul președinției menționat.
6. Discuțiile din cadrul Grupului de lucru pentru cercetare au condus la următoarele modificări principale în comparație cu propunerea Comisiei:
  - normele privind achizițiile publice au fost adaptate pentru a respecta Regulamentul financiar al UE. Noua abordare se bazează pe practica aplicată în prezent pentru infrastructura EuroHPC și a fabricilor de IA. Această abordare prevede un acord privind achizițiile publice comune între întreprinderea comună și statul membru pentru a achiziționa timp de calcul împreună cu una sau mai multe autorități contractante din statele membre (și, după caz, din statele participante) dintr-o gigafabrică de IA selectată. Acest acord privind achizițiile publice reprezintă baza pe care este lansată ulterior cererea de exprimare a interesului [considerentul 11a și articolul 12b alineatul (3)];
  - au fost introduse garanții mai solide în vederea delimitării bugetului de 160 de milioane EUR transferat din fondurile din clusterul 4 al programului Orizont Europa care sunt dedicate C&I cuantice către acțiuni indirecte de C&I în domeniul tehnologiilor cuantice până la TRL 5 în ultimul program de lucru al întreprinderii comune EuroHPC [considerentul 10a și articolul 5 alineatul (1a) și articolul 34], care urmează să fie finanțat la aceleași rate ca în programul Orizont Europa;

- au fost clarificate mai în detaliu condițiile de utilizare a alocațiilor rămase în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) sau a altor fonduri regionale și structurale pentru investiții în gigafabrici de IA sau în alte activități ale întreprinderii comune EuroHPC, cu sau fără sprijin din partea UE. Sunt furnizate informații detaliate, printre altele, cu privire la procesul de respectare a termenului MRR din august 2026 și la utilizarea fondurilor din programele cofinanțate din fondurile structurale și regionale [considerentele 12, 12a, 12aa, 12b, 12c și 12d și articolul 12b alineatele (6), (6a), (6b), (6c) și (6d)];
- în cazurile în care contribuția Uniunii ia forma unei achiziții garantate preconvenite a perioadei de acces la gigafabrica de IA, s-a precizat că o astfel de perioadă de acces ar trebui să corespundă ca valoare până la 17% din cheltuielile de capital (CAPEX) ale infrastructurii globale de calcul a gigafabricii de IA. Această formulare ia în considerare costurile operaționale generate de acces și evită sarcinile suplimentare pentru consorții [articolul 12b alineatul (4)];
- o arhitectură mai distribuită a gigafabricilor de IA este permisă prin introducerea noțiunilor de gigafabrici de IA „cu mai multe amplasamente într-o singură țară” și „cu mai multe amplasamente în mai multe țări”, cu mențiunea că un amplasament trebuie să aibă dimensiunea unei gigafabrici de IA [articolul 2 alineatele (3i) și (3j) și articolul 12b alineatele (1a) și (4)];
- condițiile de acordare a perioadei de acces pentru diverși beneficiari (în principal start-upuri și IMM-uri) și durata acestei perioade de accesare au fost clarificate suplimentar [articolul 12b alineatele (6c) și (9)];
- au fost introduse garanții mai solide în ceea ce privește participarea la consorțiile pentru gigafabrici de IA a entităților din state neparticipante, ca mijloc de eliminare a amenințărilor la adresa activelor strategice, a intereselor, a autonomiei sau a securității și apărării Uniunii [articolul 12b alineatul (2)];
- normele privind funcționarea consiliului de conducere au fost adaptate pentru a se asigura că drepturile de vot ale statelor participante la pilonul „gigafabrică de IA” sunt adaptate la noile sarcini atribuite acestuia din urmă prin intermediul prezentei modificări (articolul 6 din anexă).

IV. CONCLUZIE

7. Propunerea de compromis prezentată de președinție reprezintă un pachet global echilibrat care ar trebui să permită Consiliului să ajungă la o abordare generală. Delegațiile au sprijinit textul președinției.
8. Prin urmare, Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să aprobe textul de compromis al președinției, care figurează în anexa la prezenta notă, în vederea transmiterii acestuia către Consiliu pentru o abordare generală în cadrul Consiliului Competitivitate (cercetare) din 9 decembrie 2025.

2025/0229 (NLE)

REGULAMENTUL (UE) .../... AL CONSILIULUI

din ...

de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1173 al Consiliului din 13 iulie 2021 privind instituirea întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1488

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 187 și articolul 188 primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European³,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁴,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială („Regulamentul privind inteligența artificială”) urmărește să îmbunătățească funcționarea pieței interne prin stabilirea unui cadru juridic uniform, în special pentru dezvoltarea, comercializarea și utilizarea inteligenței artificiale în conformitate cu valorile și legislația Uniunii.

---

³ JO C , , p. .

⁴ JO C [...], [...], p. [...].

- (2) Începând din 2021, când a fost adoptat Regulamentul (UE) 2021/1173 al Consiliului, domeniul inteligenței artificiale (IA) a înregistrat progrese tehnice enorme și a devenit un domeniu extrem de strategic și disputat la nivel mondial. Uniunea Europeană se află în avangarda eforturilor de sprijinire a inovării responsabile în domeniul IA, prin orientarea inovării, stabilirea de mecanisme de protecție și dezvoltarea guvernantei globale.
- (3) Modelele de IA de uz general de mari dimensiuni au devenit vectori esențiali ai competitivității economice, ai cercetării științifice și ai inovării. Ele au devenit esențiale pentru creșterea productivității în diverse sectoare și transformă întregi lanțuri valorice, determinând astfel modul în care va fi captată valoarea economică în viitor. Uniunea și statele membre desfășoară inițiative privind dezvoltarea unor modele comune de IA, inclusiv a unor modele de bază. Următoarea generație de modele de IA de avangardă ar urma să deblocheze un salt în materie de capabilități către următoarea generație de IA capabilă să abordeze sarcini extrem de complexe și diverse. Regiunile capabile să dezvolte și să pună în aplicare aceste modele de IA la scară largă vor juca un rol de lider în inovarea la nivel mondial și vor atrage cele mai mari talente în domeniul științei și în industrie. În același timp, sectoarele aflate în avangarda științei și a industriei necesită resurse informatice substanțiale pentru a întreprinde descoperiri științifice majore și inovații industriale bazate pe IA. Sinergiile dintre aceste activități și cele întreprinse de programe ale Uniunii, cum ar fi Programul spațial al UE și spațiile europene comune ale datelor, vor fi exploatate, cu garanții adecvate pentru a proteja interesele strategice ale Uniunii și ale statelor sale membre.
- (4) Cele mai avansate fabrici de IA din Europa vor fi echipate cu supercalculatoare dotate cu procesoare IA de ultimă generație, care sunt capabile să dezvolte în special modele de IA de nivel mediu. Prin urmare, sunt necesare investiții semnificative pentru a extinde în mod semnificativ capacitățile informatice ale Europei la un nivel superior.

- (5) La 9 aprilie 2025, Comisia a lansat Planul de acțiune privind continentul IA⁵ pentru a poziționa Uniunea ca lider mondial în domeniul IA. Un pilon central al acestei strategii este stimularea infrastructurii la nivel european pentru antrenarea modelelor avansate de IA, ducând conceptul de fabrici de IA din 2024 la nivelul următor.
- (6) Se preconizează că dezvoltarea următoarei generații de modele de IA de avangardă va necesita instalații la scară largă, care să depășească cu cel puțin de trei până la patru ori numărul celor mai avansate procesoare IA disponibile în cele mai puternice fabrici de IA, ținând seama în același timp de capacitatea energetică, precum și de eficiența energetică, de utilizarea eficientă a apei și de circularitate. Mecanismele existente în cadrul Regulamentului (UE) 2021/1173 nu sunt echipate în prezent pentru a sprijini înființarea și funcționarea gigafabricilor de IA. Prin urmare, este necesară o modificare specifică pentru a oferi întreprinderii comune pentru calculul european de înaltă performanță (denumită în continuare „întreprinderea comună”) temeiul juridic necesar pentru a putea îndeplini angajamentele privind înființarea și funcționarea gigafabricilor de IA în Europa.
- (7) Consolidarea bazelor științifice și tehnologice ale Uniunii este din ce în ce mai vitală pentru competitivitatea și autonomia sa strategică pe termen lung, menținând în același timp o economie deschisă în Uniune. Într-adevăr, IA are potențialul de a accelera descoperirea științifică și de a consolida capacitățile de cercetare în toate domeniile. Prin urmare, este esențial ca, în plus față de cercetători, utilizatorii privați și publici ai IA, în special IMM-urile, start-upurile și întreprinderile în curs de extindere din Uniune să beneficieze de infrastructuri de supercalcul de nivel mondial pentru a susține și a promova poziția de lider a Europei în domeniul cercetării și inovării.

---

⁵ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/news/commission-sets-course-europes-ai-leadership-ambitious-ai-continent-action-plan>

- (8) Busola pentru competitivitate a Comisiei Europene („Busola”), adoptată la 29 ianuarie 2025, identifică tehnologiile strategice, inclusiv tehnologiile cuantice și calculul de înaltă performanță, drept piloni esențiali pentru a asigura suveranitatea tehnologică, reziliența economică și poziția de lider mondial a Europei. Busola subliniază necesitatea unor investiții coordonate și a dezvoltării ecosistemelor în cercetare, infrastructură, industrie și competențe pentru a consolida competitivitatea Uniunii în aceste domenii.
- (9) În completarea Busolei, Comunicarea Comisiei din 2 iulie 2025 intitulată „Strategia pentru Europa cuantică: Europa cuantică într-o lume în schimbare” stabilește un cadru cuprinzător pentru accelerarea cercetării cuantice, a inovării, a industrializării și a implementării tehnologiilor și infrastructurilor cuantice. Scopul său este de a construi un ecosistem cuantic durabil și competitiv, care să acopere calculul, comunicația, detectarea și metrologia, punând un accent puternic pe dezvoltarea competențelor, precum și pe cooperarea internațională. Aceasta vizează, de asemenea, să deschidă calea către construirea în Uniune a unor calculatoare cuantice europene tolerante la erori, care să îi asigure autonomia strategică.
- (10) Având în vedere importanța politică a acestei inițiative, sumele alocate inițial din programul Orizont Europa, din programul Europa digitală și din Mecanismul pentru interconectarea Europei ar trebui majorate pentru a permite Uniunii să își atingă obiectivul, sub rezerva disponibilității bugetare.
- (10a) Având în vedere că activitățile de cercetare de bază la niveluri mai scăzute de maturitate tehnologică (TRL) rămân esențiale pentru realizarea de progrese în domeniul tehnologiilor cuantice de înaltă calitate, întreprinderea comună ar trebui să mențină activitățile de cercetare și inovare în amonte până la TRL 5 finanțate de Uniune la o rată de 100% din costurile eligibile totale.
- (11) Având în vedere evoluțiile tehnologice rapide din domeniul IA și al tehnologiilor cuantice și politica Uniunii în domeniul IA, în următorii ani ar putea fi necesară o posibilă finanțare suplimentară din partea Uniunii. În ceea ce privește acest context politic specific, ar trebui să fie posibil să se încredințeze întreprinderii comune o finanțare suplimentară din partea Uniunii care să depășească cuantumul prevăzute la articolul 5 alineatul (1) din programele existente. Unei astfel de contribuții suplimentare, când vizează gigafabricile de IA, ar trebui să îi corespundă o contribuție cel puțin egală din partea membrilor întreprinderii comune, alții decât Uniunea.

- (11a) Selectarea gigafabricilor de IA ar trebui să se bazeze pe o achiziție comună între întreprinderea comună și una sau mai multe autorități contractante din statele participante. Întreprinderea comună și statele participante ar trebui să încheie un acord de achiziție comună, care să includă toate elementele esențiale ale cererii ulterioare de exprimare a interesului și angajamentul statelor membre de a sprijini financiar cota care le revine din gigafabrica de IA selectată pentru finanțare pe teritoriul statului membru respectiv în urma rezultatului procesului de selecție desfășurat de întreprinderea comună. Angajamentul statelor membre ar trebui să fie furnizat întreprinderii comune înainte de lansarea cererii de exprimare a interesului.
- (12) Un stat membru care intenționează să sprijine instituirea și utilizarea unei gigafabrici de IA poate alocă o parte din contribuția financiară pe care o primește în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului⁶ pentru a acoperi, integral sau parțial, contribuția sa financiară voluntară la o astfel de gigafabrică de IA. Contribuția respectivă urmează să fie gestionată și plătită de întreprinderea comună pe baza unui acord administrativ între statul membru și întreprinderea comună. În cazul în care respectiva gigafabrică de IA este selectată ulterior pentru finanțare de către consiliul de conducere al întreprinderii comune, finanțarea va fi suplimentată prin finanțare din partea Uniunii, astfel cum se prevede în prezentul regulament. În cazul în care gigafabrica de IA sprijinită de statul membru nu este selectată, quantumul ar trebui alocat, în gestiunea întreprinderii comune, acestei gigafabrici de IA sau unei alte investiții în domeniul IA și/sau al tehnologiilor cuantice fără o contribuție din partea Uniunii și astfel cum a fost identificată de statul membru în planul său de redresare și reziliență.

---

⁶ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 [de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență](#) (JO L 057, 18.2.2021, p. 17).

- (12a) Pentru a accelera dezvoltarea oricăror infrastructuri strategice, cum ar fi calculatoarele de înaltă performanță (HPC), fabricile de IA sau calculatoarele cuantice în întreaga Uniune, statele membre pot decide să utilizeze alocațiile rămase din MRR pentru a-și finanța contribuțiile naționale la fabricile de IA, la HPC-uri sau la calculatoarele cuantice sau la alte investiții identificate de statul membru într-un plan de redresare și reziliență și legate de obiectivele întreprinderii comune. În acest scop, ar trebui să li se permită statelor membre să furnizeze contribuții financiare la întreprinderea comună, care ar trebui să gestioneze și să verse astfel de fonduri pe baza unui acord administrativ cu statul membru.
- (12aa) Se va considera că semnarea unui acord administrativ în cadrul MRR și transferul integral și irevocabil al fondurilor desemnate din MRR către întreprinderea comună cel târziu până la 31 august 2026 înseamnă că statul membru a respectat termenul strict stabilit în Regulamentul (UE) 2021/241. Acest mecanism ar oferi un mijloc flexibil și sigur pentru ca statele membre să angajeze și să canalizeze resurse naționale semnificative, în special din MRR, în sprijinul priorităților strategice legate de calculul european de înaltă performanță (HPC), IA, tehnologii cuantice și activități de digitalizare.

- (12b) Infrastructurile de servicii și date pentru IA, HPC și calcul cuantic sunt esențiale pentru promovarea cercetării științifice și a aplicațiilor industriale inovatoare în întreaga Uniune. Pe lângă investițiile comune în infrastructuri și ecosisteme din cadrul întreprinderii comune, statele membre pot utiliza fonduri din programe cofinanțate din fonduri structurale și regionale, din MRR sau din programe naționale pentru a investi în achiziționarea și exploatarea unor infrastructuri noi, avansate, de ultimă generație de servicii și date pentru IA, HPC și calcul cuantic stabilite pe teritoriul lor. Conectarea în rețea și agregarea pe scară largă a acestor infrastructuri de servicii și date pentru IA și calcul publice naționale avansate la nivelul UE vor crea în Uniune infrastructuri de servicii și date și ecosisteme integrate, agregate, securizate și hiperconectate de talie mondială în materie de IA, HPC și calcul cuantic, care să promoveze excelența științifică, să încurajeze dezvoltarea de aplicații inovatoare și să atragă talente, aducând beneficii care se extind cu mult dincolo de utilizatorii din statele membre. Deși nu contribuie la finanțarea acestora, întreprinderea comună poate facilita interconectarea și agregarea acestor infrastructuri publice naționale avansate împreună cu cele de la nivelul Uniunii, cu condiția ca acest lucru să fie solicitat și motivat în mod corespunzător de statele membre interesate. Întreprinderea comună ar urma să atribuie acestor infrastructuri publice naționale o „marcă EuroHPC de infrastructură pentru calcul” și să asigure crearea de rețele și agregarea acestora cu rețeaua de fabrici de IA și de calculatoare cuantice.
- (12c) Pentru a răspunde cererii utilizatorilor de resurse informatice pentru IA, statele membre în cauză pot oferi întreprinderii comune o perioadă convenită de acces la aceste infrastructuri publice naționale pentru IA, HPC sau cuantice cărora li s-a acordat marca EuroHPC de infrastructură pentru IA și calcul.
- (12d) Pentru a răspunde cererii tot mai mari a utilizatorilor în materie de instalații de calcul pentru IA, statele membre pot acorda întreprinderii comune o perioadă de acces la una sau mai multe dintre fabricile lor de IA EuroHPC sau la gigafabricile de IA EuroHPC care sunt disponibile, și anume care nu au fost deja angajate. În acest caz, statele membre ar trebui să pună la dispoziția întreprinderii comune, în mod voluntar, o parte rezonabilă din perioada de acces la fabricile lor de IA EuroHPC sau a gigafabricilor de IA EuroHPC, pentru ca întreprinderea comună să răspundă cererii utilizatorilor. Această perioadă de acces este utilizată în principal pentru a acorda acces start-upurilor și IMM-urilor pentru activitățile lor de cercetare sau inovare. O astfel de furnizare a perioadei de acces nu ar trebui să fie contabilizată drept contribuție financiară sau în natură a statului membru la întreprinderea comună.

- (13) Contribuțiile suplimentare ale Uniunii la gigafabricile de IA din alte programe, care nu sunt enumerate la articolul 5 alineatul (1), ar trebui, de asemenea, să fie posibile, prin semnarea unor acorduri de contribuție ad-hoc specifice, sub rezerva unei contribuții proporționale din partea unuia sau mai multor membri ai întreprinderii comune, alții decât Uniunea.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) 2021/1173 se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următorul punct 3c:

3c. „gigafabrică de inteligență artificială” sau „gigafabrică de IA” înseamnă o instalație la scară largă de ultimă generație, cu o capacitate suficientă pentru a gestiona întregul ciclu de viață – de la dezvoltare până la inferență la scară largă – al unor modele și aplicații de IA de foarte mari dimensiuni, care furnizează o infrastructură de servicii de supercalcul, care este compusă din capacitatea de calcul optimizată pentru IA, o infrastructură a centrului de date de suport (inclusiv stocare de mare capacitate și colaborare în rețea), medii securizate dedicate de acces la cloud pentru utilizatorii de cloud și servicii de suport securizate specializate orientate către IA pentru operațiunile sale avansate, toate fiind susținute de o infrastructură durabilă din punctul de vedere al mediului, în special pentru un sistem de alimentare cu energie și apă.

(b) se adaugă următorul punct 3d:

3d. „consorțiu de gigafabrici de inteligență artificială” sau „consorțiu de gigafabrici de IA” înseamnă o asociație de entități juridice eligibile care se reunesc într-un consorțiu și sunt obligate să respecte un acord de consorțiu cu scopul de a înființa și de a exploata o gigafabrică de IA și de a specifica rolurile și responsabilitățile respective ale acestor entități pe durata de viață a gigafabricii de IA sau o nouă entitate juridică înființată în scopul înființării și exploatării unei gigafabrici de IA. Consorțiul de gigafabrici de IA se înființează în mod corespunzător în Uniune pentru o durată minimă de cinci ani. Unul sau mai mulți dintre partenerii privați ai acestui consorțiu pot participa ca membri privați ai întreprinderii comune.

(c) se adaugă următorul punct 3e:

3e. „coordonator al gigafabricii de IA” înseamnă o entitate juridică, înregistrată în mod corespunzător în Uniune și existentă în mod valabil în temeiul legislației unui stat membru de stabilire, care este autorizată din punct de vedere juridic să reprezinte consorțiul de gigafabrici de IA și care are capacitatea juridică și autoritatea de a încheia, de a executa și de a derula acordul de găzduire a gigafabricii de IA; coordonatorul gigafabricii de IA își are sediul în Uniune și se află sub controlul, direct sau indirect, al entităților juridice sau al persoanelor fizice stabilite în Uniune, prin participații în capitalurile proprii sau prin alte mijloace, astfel cum sunt definite în capitolul IV din Regulamentul (UE) 2024/1624 și în principiile relevante ale dreptului Uniunii în materie de concurență. Coordonatorul poate fi, de asemenea, o entitate-gazdă existentă care reprezintă un stat participant care este un stat membru sau un consorțiu-gazdă de state participante.

(d) se adaugă următorul punct 3f:

3f. „acord de găzduire a gigafabricii de IA” înseamnă un acord între întreprinderea comună și coordonatorul gigafabricii de IA pentru găzduirea și exploatarea unei gigafabrici de IA.

(e) se adaugă următorul punct 3g:

3g. „entitate-gazdă a gigafabricii de IA” înseamnă o entitate juridică ce a fost desemnată de consorțiul de gigafabrici de IA să găzduiască și să exploateze o gigafabrică de IA și serviciile sale și care este stabilită într-un stat participant care este un stat membru.

(f) se adaugă următorul punct 3h:

3h. „acord de cooperare cu gigafabrica de inteligență artificială” este un acord între întreprinderea comună și o țară terță care precizează eligibilitatea participării la un consorțiu de gigafabrici de IA și accesul utilizatorilor la cota care îi revine Uniunii în gigafabricile de IA pentru entitățile juridice aflate, direct sau indirect, prin participații în capitalurile proprii sau prin alte mijloace, sub controlul entităților juridice sau ale persoanelor fizice stabilite în țara terță respectivă.

(fa) se adaugă următorul punct 3i:

3i. „o gigafabrică de IA cu mai multe amplasamente într-o singură țară” este o gigafabrică de IA implementată în mai multe amplasamente fizice situate pe teritoriul unui stat membru.

(fb) se adaugă următorul punct 3j:

3j. „o gigafabrică de IA cu mai multe amplasamente în mai multe țări” este o gigafabrică de IA implementată în mai multe amplasamente fizice situate pe teritoriul mai multor state membre.

(g) se adaugă următorul punct 19a:

19a. „centru național de competențe cuantice” înseamnă o entitate juridică sau un consorțiu de entități juridice, stabilit într-un stat participant, care oferă utilizatorilor din industrie, inclusiv IMM-uri, mediului academic, organizațiilor care desfășoară activități de cercetare și administrațiilor publice, la cerere, acces la tehnologii, instrumente, aplicații și servicii cuantice, precum și la infrastructuri cuantice naționale sau europene și care oferă expertiză, competențe, formare, colaborare în rețea și comunicare.

2. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

(1) Misiunea întreprinderii comune este de a dezvolta, instala, extinde și menține în Uniune un ecosistem de infrastructură agregată, securizată, interoperabilă și hiperconectată de talie mondială de servicii și date pentru supercalcul și calcul cuantic. Întreprinderea comună susține producția și adoptarea de sisteme inovatoare și competitive de supercalcul, orientate spre cerere și axate pe utilizatori, precum și a unor tehnologii și sisteme cuantice și dezvoltarea unei game largi de aplicații optimizate pentru aceste sisteme. Acest lucru ar trebui să se bazeze, în măsura posibilului, pe un lanț de aprovizionare european, pentru a limita riscul de perturbări și dependențe și pentru a consolida autonomia strategică și suveranitatea tehnologică a Uniunii, asigurând în același timp utilizarea celor mai bune componente, tehnologii și cunoștințe. În plus, întreprinderea are misiunea de a extinde utilizarea respectivei infrastructuri de supercalcul la un număr mare de utilizatori publici și privați și de a susține dubla tranziție și dezvoltarea unor competențe-cheie în domeniile științei și industriei pentru forța de muncă europeană.

- (b) la alineatul (2) se adaugă următoarea literă (fa):
- (fa) sprijinirea cercetării fundamentale și aplicate de ultimă generație și a inovării în domeniul tehnologiilor cuantice, a tranziției acestora de la laborator la fabrică, precum și a implementării, adoptării și integrării lor în infrastructuri cuantice de talie mondială, pentru construirea unui ecosistem cuantic dinamic, inovator, durabil și rezilient în întreaga UE și pentru asigurarea poziției de lider în domeniul științei și industriei, a competitivității, a autonomiei strategice și a suveranității tehnologice a Uniunii în domeniul informaticii, al comunicației și al detectării cuantice.
- (c) la alineatul (2), litera (h) se înlocuiește cu următorul text:
- (h) dezvoltarea și exploatarea fabricilor de IA și sprijinirea înființării și a accesului la gigafabrici de IA și la serviciile acestora, pentru construirea unui ecosistem de IA dinamic, inovator, durabil și rezilient în întreaga UE și asigurarea poziției de lider în domeniul științific și industrial.
- (d) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:
- (3) Întreprinderea comună contribuie la protejarea intereselor Uniunii atunci când achiziționează supercalculatoare și când susține dezvoltarea și adoptarea de tehnologii, sisteme și aplicații pentru IA, HPC sau cuantice. Aceasta face posibilă o abordare bazată pe coproiectare în vederea achiziționării supercalculatoarelor de talie mondială, protejând în același timp securitatea lanțului de aprovizionare al tehnologiilor și sistemelor achiziționate. Acesta contribuie la autonomia strategică a Uniunii, menținând în același timp o economie deschisă în Uniune, sprijină dezvoltarea de tehnologii și aplicații care consolidează lanțurile europene de aprovizionare cu tehnologii pentru IA, HPC sau cuantice și promovează integrarea acestora în sisteme care răspund unui număr mare de nevoi științifice, societale, de mediu și industriale, precum și unor nevoi în materie de securitate.

3. Articolul 4 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (i):

(i) pilonul „gigafabrică de IA”, care acoperă activitățile gigafabricilor de IA, care, în cadrul funcționării lor, pot fi conectate la rețeaua EuroHPC de fabrici de IA pentru a asigura integrarea fără sincope, asistență pentru utilizatori și schimbul de cunoștințe în ecosistemul european de inteligență artificială; acest pilon include următoarele activități:

(i) furnizarea unei infrastructuri de calcul de talie mondială în domeniul IA pentru cercetătorii, antreprenorii, industriile europene, inclusiv IMM-urile, start-upurile, întreprinderile în curs de extindere și sectoarele publice;

(ii) facilitarea dezvoltării de noi soluții de IA în toate sectoarele publice și private, inclusiv dezvoltarea de modele de bază și

(iii) asigurarea competitivității și suveranității Uniunii ca continent al IA.

(b) la alineatul (1) se adaugă următoarea literă (j):

(j) pilonul „tehnologii cuantice”, care abordează întregul ecosistem cuantic și domeniile de aplicare ale calculului și simulării cuantice, ale comunicației cuantice și ale detectării și metrologiei cuantice, asigurând securitatea și reziliența lanțului de aprovizionare cuantic și a tehnologiilor generice ale acestuia. Activitățile se referă, printre altele, la:

(i) cercetare și inovare științifică și tehnologică: promovarea excelenței în cercetare în domeniile științei și tehnologiei cuantice.

- (ii) tranziția de la laborator la fabrică și dezvoltarea ecosistemului: sprijinirea dezvoltării și implementării de infrastructuri cuantice de ultimă generație; promovarea industrializării tehnologiilor cuantice prin sprijinirea adoptării aplicațiilor cuantice în principalele sectoare publice și industriale, asigurând transpunerea progreselor din toate domeniile cuantice în aplicații reale, inclusiv dezvoltarea de piețe-lider; promovarea standardelor europene și internaționale și sprijinirea dezvoltării și a creării de rețele de centre naționale de competență cuantică în întreaga Europă.
- (iia) accelerarea dezvoltării și a operaționalizării sistemelor de calcul cuantic tolerante la erori, bazate pe măsuri publice de sprijinire a unui ecosistem cuantic european competitiv și a unui lanț de aprovizionare bazat pe tehnologii fabricate și concepute în Europa.
- (iii) competențe și talente: dezvoltarea unei forțe de muncă competitive și favorabile incluziunii în domeniul cercetării și ingineriei cuantice prin inițiative coordonate în materie de educație, formare și mobilitate, în discipline și domenii tehnice esențiale legate de domeniul cuantic.
- (iv) cooperare internațională: dezvoltarea colaborării internaționale în domeniul tehnologiilor cuantice pentru a soluționa provocările științifice și societale globale, în conformitate cu obiectivele de politică externă și cu angajamentele internaționale ale Uniunii.

4. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

- (1) Contribuția financiară a Uniunii la întreprinderea comună, inclusiv creditele SEE, este de până la 4 122 300 000 EUR, quantum care include 92 000 000 EUR pentru costurile administrative, cu condiția ca respectivului quantum să îi corespundă contribuții cel puțin egale din partea statelor participante, și este împărțită orientativ după cum urmează:

- (a) până la 1 660 000 000 EUR din programul Orizont Europa, inclusiv 160 000 000 EUR pentru punerea în aplicare a activităților de cercetare și inovare în cuantică, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) litera (j) și în conformitate cu articolul 34 alineatele (1) și (2)
- (b) până la 2 142 300 000 EUR prin programul Europa digitală;
- (c) până la 320 000 000 EUR prin Mecanismul pentru interconectarea Europei.

Fondurile suplimentare din Orizont Europa, programul Europa digitală și Mecanismul pentru interconectarea Europei pot completa contribuția Uniunii menționată la primul paragraf, cu condiția ca quantumurilor suplimentare să le corespundă contribuții cel puțin egale din partea unuia sau mai multor membri ai întreprinderii comune, alții decât Uniunea. Aceste fonduri suplimentare nu se iau în considerare la calcularea contribuției financiare maxime a Uniunii.

(b) alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

- (3) Pot fi alocate întreprinderii comune fonduri suplimentare prin orice program al Uniunii diferit de cele menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, care să vină în completarea fondurilor menționate la alineatul (1), pentru a sprijini pilonii săi de activitate menționați la articolul 4, cu excepția celor menționați la articolul 4 alineatul (1) litera (a). Aceste fonduri suplimentare nu se iau în considerare la calcularea contribuției financiare maxime a Uniunii.

(c) la alineatul (4) se adaugă o nouă literă (a):

(a) Pentru contribuțiile încredințate întreprinderii comune în conformitate cu alineatele (3) și (4) de la prezentul articol, se aplică cerințele de la articolul 158 din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509. În cazul în care aceste contribuții suplimentare ale Uniunii sunt legate de pilonul menționat la articolul 4 alineatul (1) litera (i), unul sau mai mulți membri, alții decât Uniunea, aduc contribuții suplimentare proporționale cu cuantumul contribuțiilor Uniunii.

(d) alineatul (6) se elimină.

(e) alineatul (7) se elimină.

(f) alineatul (8) se elimină.

5. Se adaugă următorul articol 12b:

„Articolul 12b”

Gigafabrica de inteligență artificială

(1) O gigafabrică de IA este situată într-un stat participant care este stat membru. Aceasta este susținută financiar printr-un parteneriat între Uniune și unul sau mai multe state participante, reprezentate prin intermediul întreprinderii comune, și un consorțiu de gigafabrici de IA, care poate include unul sau mai mulți furnizori de infrastructură tehnologică, reprezentați legal de un coordonator al gigafabricii de IA. Acest parteneriat între întreprinderea comună și coordonatorul gigafabricii de IA ia forma unui acord de găzduire. Fiecare stat participant la parteneriatul gigafabricii de IA încheie unul sau mai multe acorduri administrative cu întreprinderea comună, în care se stabilește mecanismul de coordonare pentru plata contribuțiilor către solicitanții stabiliți în statul participant respectiv și de raportare cu privire la aceste contribuții. Un astfel de acord include perioada convenită de acces a statului participant, calendarul, condițiile de plată și cerințele de raportare și de audit.

- (1a) Gigafabricile de IA cu mai multe amplasamente sunt exploatate de un singur consorțiu de gigafabrici de IA și funcționează ca o entitate tehnică integrată. Amplasamentele constitutive ale unei gigafabrici de IA cu mai multe amplasamente sunt interconectate cu rețele de bandă largă de foarte mare viteză. Într-o gigafabrică de IA cu mai multe amplasamente într-o singură țară, cel puțin un amplasament constitutiv corespunde scării unei gigafabrici de IA. Un consorțiu de gigafabrici de IA cu mai multe amplasamente în mai multe țări este format din cel puțin o entitate-gazdă pentru fiecare stat membru gazdă; cel puțin un amplasament constitutiv din statele membre participante respectă dimensiunile unei gigafabrici de IA. Fiecare entitate-gazdă a unei gigafabrici de IA cu mai multe amplasamente în mai multe țări este responsabilă solidar față de Uniune pentru contribuția pe care o primește din partea Uniunii. Acordul de consorțiu de gigafabrici de IA cu mai multe amplasamente în mai multe țări menționează repartizarea răspunderii între entitățile-gazdă, precum și responsabilitățile tehnice, operaționale, de reglementare și financiare ale fiecărei entități-gazdă.
- (2) Participarea la un consorțiu de gigafabrici de IA a unor entități juridice din state neparticipante face obiectul unor restricții sau excluderi în cazul în care o astfel de participare este considerată contrară activelor, intereselor, autonomiei sau securității strategice a Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/695, cu Regulamentul (UE) 2021/694 și cu Regulamentul (UE) 2021/1153, cererea de exprimare a interesului pentru selectarea unui consorțiu de gigafabrici de IA limitează participarea în cadrul consorțiului menționat la entitățile juridice stabilite numai în statele participante sau la entitățile juridice stabilite în anumite țări asociate din programul-cadru Orizont Europa, din programul Europa digitală și din orice program de finanțare relevant ulterior al Uniunii sau stabilite în alte țări terțe, pe lângă statele participante, care nu contravin intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre. Restricțiile și excluderile menționate la prezentul alineat nu se aplică, în principiu, entităților juridice stabilite în țări terțe care au semnat un acord de cooperare cu gigafabrici de IA sau un acord similar cu Uniunea. Cererea de exprimare a interesului pentru selectarea unei gigafabrici de IA poate specifica faptul că entitățile juridice din alte țări terțe pot fi eligibile cu condiția să respecte cerințele care trebuie îndeplinite de entitățile juridice respective pentru a garanta protecția intereselor de securitate ale Uniunii și ale statelor membre și pentru a asigura protecția informațiilor clasificate. Respectivele cerințe se stabilesc în programul de lucru.

- (3) Gigafabricile de IA sunt selectate pe baza unei achiziții comune între întreprinderea comună și una sau mai multe autorități contractante din statele participante. Un consorțiu de gigafabrici de IA beneficiază de un angajament explicit al statului membru furnizat întreprinderii comune pentru a-și finanța cota din gigafabrica de IA care urmează să fie stabilită pe teritoriul statului membru respectiv și după selectarea în conformitate cu alineatul (14). Angajamentul în cauză este furnizat de statul membru înainte de lansarea cererii de exprimare a interesului.
- (4) Contribuția financiară a Uniunii menționată la articolul 5 acoperă până la 17% din investițiile în cheltuielile de capital (CAPEX) ale infrastructurii globale de calcul a gigafabricii de IA. Alternativ, contribuția Uniunii poate lua forma unei achiziții garantate preconvenite a unei perioade de acces la gigafabrica de IA, în valoare de până la 17% din cheltuielile de capital (CAPEX) ale infrastructurii globale de calcul a gigafabricii de IA. Unul sau mai multe state participante ar trebui să aibă o contribuție cel puțin egală cu cea a Uniunii. Investiția rămasă, precum și cheltuielile operaționale (OPEX) ale gigafabricii de IA sunt acoperite de consorțiul de gigafabrici de IA. În cazul gigafabricilor de IA cu mai multe amplasamente într-o singură țară, întreaga contribuție a Uniunii, cu drepturile de acces pentru calcul corespunzătoare, poate fi alocată celui mai mare amplasament constitutiv. În cazul gigafabricilor de IA cu mai multe amplasamente în mai multe țări, contribuția Uniunii poate fi alocată gigafabricilor de IA care au dimensiunile necesare și unei gigafabrici de IA pentru fiecare stat membru participant.
- (5) O fabrică de IA selectată se poate extinde în mod substanțial pentru a deveni gigafabrică de IA. În acest caz, sprijinul financiar al Uniunii deja acordat pentru această fabrică de IA este considerat ca făcând parte din contribuția Uniunii la CAPEX ale infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA. Aceleași dispoziții se aplică și statelor participante. Acordul de găzduire a fabricii de IA menționat la articolul 10 se modifică în consecință, după caz. Investiția suplimentară în fabrica de IA preconizată să devină gigafabrică de IA, precum și OPEX și gigafabrica de IA sunt acoperite de consorțiul de gigafabrici de IA.

- (6) Un stat membru își poate furniza contribuțiile pentru o gigafabrică de IA în mod direct prin intermediul mecanismelor naționale de finanțare sau indirect prin alte surse. Un stat membru poate, în baza unui acord administrative cu întreprinderea comună, să își canalizeze contribuțiile respective, inclusiv cele menționate la alineatul (4) de la prezentul articol și orice altă contribuție suplimentară, în total sau parțial, prin intermediul întreprinderii comune, care apoi gestionează și eliberează aceste fonduri către gigafabrica de IA identificată, în numele statului membru. Contribuția financiară voluntară poate consta, total sau parțial, din fondurile pe care un stat membru le primește în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241 și/sau al Regulamentului (UE) 2021/1060.
- (6a) Un stat membru poate decide să aloce o parte din contribuția financiară pe care o primește în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241 („alocări din MRR”) pentru a finanța, total sau parțial, contribuția sa financiară voluntară la o gigafabrică de IA în conformitate cu articolul 12b alineatul (6), inclusiv pentru a-și acoperi contribuția în cazul în care o gigafabrică de IA nu este selectată pentru finanțare din partea Uniunii. Statele membre pot decide, de asemenea, să își utilizeze alocările rămase din MRR pentru a-și finanța contribuțiile naționale la fabrici de IA, supercalculatoare sau calculatoare cuantice sau la alte investiții în IA, tehnologii cuantice sau HPC, legate de obiectivele întreprinderii comune și identificate de statul membru în planul de redresare și reziliență. Statele membre canalizează astfel de contribuții prin intermediul întreprinderii comune, în conformitate cu articolul 12b alineatul (6). Se va considera că semnarea unui acord de contribuție și transferul integral și irevocabil al fondurilor desemnate din MRR către întreprinderea comună cel târziu până la 31 august 2026 înseamnă că statul membru a respectat termenul strict stabilit în Regulamentul (UE) 2021/241.

- (6b) Un stat membru poate decide să aloce o parte din contribuția financiară pe care o primește în temeiul Regulamentului (UE) 2021/241, al Regulamentului (UE) 2021/1060 sau al unui alt program de finanțare pentru a sprijini financiar achiziționarea și exploatarea pe teritoriul său a unor infrastructuri noi, avansate, de ultimă generație de IA, HPC sau calcul cuantic. Un astfel de stat membru poate, în baza unui acord administrativ cu întreprinderea comună, să canalizeze astfel de investiții prin intermediul întreprinderii comune, care apoi gestionează și varsă aceste fonduri către investiția identificată în numele său. Se va considera că semnarea unui acord de contribuție și transferul integral și irevocabil al fondurilor desemnate din MRR către întreprinderea comună cel târziu până la 31 august 2026 înseamnă că statul membru a respectat termenul strict stabilit în Regulamentul (UE) 2021/241.

La cererea statului membru, întreprinderea comună acordă marca EuroHPC de infrastructură pentru IA și calcul acestei instalații de infrastructură avansate, de ultimă generație, cu condiția ca aceasta să atingă un nivel de performanță cel puțin echivalent cu oricare dintre supercalculatoarele EuroHPC consacrate, inclusiv fabricile de IA.

Întreprinderea comună reunește și pune în rețea infrastructurile cărora li s-a acordat marca EuroHPC de infrastructură pentru IA și calcul cu infrastructurile EuroHPC de IA, de calcul sau cuantice, după caz.

Statul membru poate decide să acorde întreprinderii comune o anumită perioadă de acces la infrastructurile finanțate în conformitate cu prezentul alineat. Aceste contribuții nu se iau în considerare la calcularea contribuției prevăzute la articolul 5 alineatul (1). Perioada de acces pusă la dispoziție de statul membru este gestionată de întreprinderea comună ca parte a perioadei de acces a UE.

- (6c) Statele membre pot acorda întreprinderii comune o perioadă de acces la unul sau mai multe dintre supercalculatoarele lor EuroHPC, la fabricile lor de IA sau la gigafabricile lor de IA prin intermediul unui acord administrativ, care definește cota din perioada de acces acordată și durata acesteia. Această perioadă de acces devine perioada de acces a Uniunii și este utilizată în principal pentru a acorda acces start-upurilor și IMM-urilor pentru activitățile lor de cercetare sau inovare. Acestea nu sunt contabilizate drept contribuții în natură ale statelor membre.

- (6d) Perioada de acces a Uniunii la una sau mai multe dintre fabricile lor de IA EuroHPC sau la gigafabricile de IA EuroHPC poate fi utilizată pentru a oferi acces liber la acele proiecte europene care dezvoltă modele de IA de avangardă deschise care sunt vectori majori ai inovării, care vor fi selectate prin intermediul unei competiții deschise la nivelul UE organizate de întreprinderea comună. Aceste modele deschise sunt puse la dispoziția autorităților publice din întreaga Europă, precum și a comunităților științifice și de afaceri europene. Statele membre pot completa acest efort oferind întreprinderii comune o perioadă suplimentară de acces pentru astfel de proiecte cu valoare adăugată europeană. Acestea nu sunt contabilizate drept contribuții în natură ale statelor membre.
- (7) Întreprinderea comună deține partea din infrastructura de calcul a gigafabricii de IA care corespunde contribuției Uniunii la CAPEX, specificată la alineatele (4) și (5), pentru o durată de cel puțin cinci ani de la începerea funcționării gigafabricii de IA și specificată mai în detaliu în Acordul privind găzduirea gigafabricii de IA Alternativ, în cazul în care contribuția Uniunii este adusă sub forma unei achiziționări garantate preconvenite a perioadei de acces la gigafabrica de IA menționate la alineatul (4), durata este de cel puțin cinci ani și este specificată mai în detaliu în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. În ambele cazuri, durata se prelungește în cazul unei modernizări substanțiale a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA. Fără a aduce atingere procesului de lichidare a întreprinderii comune, astfel cum se menționează la articolul 23 alineatul (4) din statut, dreptul de proprietate se transferă în conformitate cu acordul de găzduire a gigafabricii de IA sau se prelungește pentru o perioadă convenită, în condițiile specificate în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. În cazul transferului dreptului de proprietate către consorțiul de gigafabrici de IA, valoarea reziduală a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA se transformă în perioadă de acces echivalentă pentru Uniune. În cazul în care nu există un transfer de proprietate către consorțiul de gigafabrici de IA în conformitate cu acordul de găzduire, ci o decizie privind dezafectarea, costurile relevante sunt suportate de consorțiul de gigafabrici de IA.
- (8) Perioada de acces a Uniunii și a statelor participante la o gigafabrică de IA este direct proporțională cu contribuțiile lor financiare respective la CAPEX ale infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA sau la achiziționarea garantată preconvenită a perioadei de acces la gigafabrica de IA.

- (9) Consiliul de conducere al întreprinderii comune stabilește:
- (a) condițiile perioadei de acces a Uniunii la gigafabricile de IA;
  - (b) normele specifice privind condițiile de acces a gigafabricilor de IA care se referă la alocarea perioadei de acces a Uniunii pentru proiectele și activitățile considerate strategice pentru Uniune.
  - (c) normele specifice privind condițiile de acces a gigafabricilor de IA care se referă la alocarea perioadei de acces a Uniunii pentru proiectele și activitățile legate de securitate.
- (10) La stabilirea condițiilor pentru perioada de acces care revine Uniunii în temeiul alineatului (9), consiliul de conducere se asigură că accesul:
- (a) este acordat utilizatorilor care își au reședința, sunt stabiliți sau se află într-un stat membru sau într-o țară terță asociată la programul Europa digitală, la programul Orizont Europa sau la Mecanismul pentru interconectarea Europei;
  - (b) este gratuit pentru utilizatorii entităților de drept public. De asemenea, este gratuit pentru utilizatorii industriali în ceea ce privește aplicațiile legate de activități de cercetare și inovare finanțate prin programul Orizont Europa, prin programul Europa digitală sau prin Mecanismul pentru interconectarea Europei certificate printr-o „marcă de excelență” în cadrul programului Orizont Europa sau al programului Europa digitală, precum și în ceea ce privește activitățile de inovare private ale IMM-urilor și ale întreprinderilor în curs de extindere;
  - (c) include resurse de calcul rezervate în mod specific pentru proiectele de cercetare și inovare finanțate de UE, asigurând o disponibilitate garantată și prioritatea în materie de planificare.
- (11) Consiliul de conducere monitorizează cota din perioada de acces care revine Uniunii pentru diferitele tipuri de utilizatori, definită la alineatul (10) litera (a). În cazurile în care există un dezechilibru semnificativ între diferitele tipuri de utilizatori și cerere în ceea ce privește cotele din perioada de acces, acesta ia măsurile corective adecvate pentru a remedia acest dezechilibru.

- (12) Contribuțiile din partea Uniunii și a statelor participante fac obiectul unor condiții care asigură protecția intereselor strategice ale Uniunii. Condițiile specifice menționate la prezentul alineat sunt prevăzute într-un acord special privind găzduirea gigafabricii de IA. Acordul de găzduire a gigafabricii de IA este guvernat de legislația Uniunii, completată, pentru orice aspect care nu este reglementat de prezentul regulament sau de alte acte juridice ale Uniunii, de legislația statului membru în care este stabilită entitatea-gazdă. Acordul de găzduire a gigafabricii de IA:
- (a) stabilește în detaliu structura de proprietate și de guvernanță a gigafabricii de IA;
  - (b) include dispoziții care asigură examinarea și controlul eficace și proporțional al gigafabricii de IA de către Uniune pentru a proteja activele, interesele, autonomia sau securitatea strategică a Uniunii;
  - (c) precizează contribuțiile financiare ale Uniunii, ale statelor participante și ale partenerilor publici și/sau privați ai consorțiului de gigafabrici de IA, inclusiv perioada de acces garantat la gigafabrica de IA menționată la alineatul (8), după caz, și durata acesteia;
  - (d) precizează, dacă este cazul, orice alte interese ale Uniunii care rezultă din orice investiții ale Uniunii reglementate de acorduri de investiții specifice între consorțiul de gigafabrici de IA și InvestEU;
  - (e) stabilește condițiile de eligibilitate pentru utilizatorii din afara Uniunii ai unei gigafabrici de IA; acestea trebuie să respecte aceleași condiții ca și condițiile de eligibilitate specificate la alineatul (2);
  - (f) stabilește condițiile detaliate de acces pentru utilizatorii din Uniune și modalitățile contabile ale perioadelor de accesare a serviciilor gigafabricii de IA;
  - (g) stabilește calitatea serviciilor oferite utilizatorilor întreprinderii comune atunci când exploatează gigafabrica de IA, conform descrierii din acordul privind nivelul serviciilor inclus în acordul privind găzduirea gigafabricii de IA;

- (h) stabilește modalitățile de achiziționare, exploatare și utilizare a datelor și a infrastructurii de calcul a gigafabricii de IA, inclusiv cerințele utilizatorilor din sectorul public, după caz; în cazul în care consorțiul de gigafabricii de IA include unul sau mai mulți furnizori de infrastructuri tehnologice, acordul privind găzduirea gigafabricii de IA include furnizarea unor garanții extinse privind conflictele de interese în ceea ce privește acești furnizori;
  - (i) enumeră condițiile pentru transferul de proprietate menționate la alineatul (7), după caz;
  - (j) detaliază prelungirea dreptului de proprietate sau a perioadei de accesare garantate preconvenite și condițiile de retragere treptată pentru gigafabrica de IA, după caz;
  - (k) enumeră condițiile în materie de răspundere pentru exploatarea gigafabricii de IA, după caz;
  - (l) specifică obligația entității-gază a gigafabricii de IA de a prezenta consiliului de conducere, până la data de 31 ianuarie a fiecărui an, un raport de audit și date privind utilizarea perioadelor de accesare acordate Uniunii în exercițiul financiar precedent;
  - (m) conține o clauză de arbitraj, în sensul articolului 272 din TFUE, care acordă Curții de Justiție a Uniunii Europene competență în raport cu toate aspectele care fac obiectul acordului de găzduire.
- (13) Gigafabrica de IA include un organism de guvernare publică, alcătuit din reprezentanți ai Comisiei și ai statelor participante, care oferă finanțare publică pentru gigafabrica de IA specifică. Componenta și modalitățile de lucru ale unui astfel de organism de guvernare publică sunt specificate în acordul privind găzduirea gigafabricii de IA. Fără a aduce atingere gestionării și autonomiei operaționale a consorțiului de gigafabricii de IA și pentru a asigura alinierea la obiectivele de interes public care stau la baza finanțării publice, următoarele elemente necesită aprobarea prealabilă explicită din partea organismului de guvernare publică desemnat:
- (a) orice propuneri de acorduri de accesare încheiate cu entități din țări terțe care pot ridica semne de întrebare cu privire la activele, interesele, autonomia sau securitatea strategică a Uniunii;

- (b) modificări substanțiale ale structurii juridice și financiare sau ale controlului, care afectează interesele Uniunii sau pe cele ale statelor participante, cum ar fi o modificare a proprietății sau a controlului final asupra gigafabricii de IA, orice relocare a activelor critice în afara Uniunii sau orice decizie majoră de restructurare financiară;
  - (c) modificarea semnificativă a scopului strategic al gigafabricilor de IA.
- (14) În urma unei cereri de exprimare a interesului, este selectat consorțiul de gigafabrici de IA de consiliul de conducere al întreprinderii comune printr-un proces echitabil și transparent, cu sprijinul unui grup de experți independenți și al unei instituții financiare acreditate numite de consiliul de conducere pentru evaluare, pe baza, printre altele, a următoarelor criterii:
- (a) Evaluarea tehnică:
    - (i) obiectivele și calitatea tehnică a propunerii
    - (ii) calitatea planului de lucru
    - (iii) calitatea infrastructurii fizice, informatice și de rețea
    - (iiia) calitatea serviciilor, inclusiv securitatea și credibilitatea
    - (iv) sustenabilitate și eficiență energetică
    - (v) experiența și know-how-ul consorțiului în ceea ce privește înființarea unor instalații la scară largă similare.
  - (b) Impactul potențial:
    - (i) impactul asupra ecosistemului european de IA, inclusiv asupra competitivității și rezervei sale de talente
    - (ii) valoarea adăugată a UE, inclusiv contribuția la autonomia strategică și la suveranitatea tehnologică.

(c) Fezabilitatea financiară:

- (i) angajamentul de investiții al consorțiului de gigafabrici de IA
- (ii) calitatea și viabilitatea financiară a modelului de afaceri propus (inclusiv obligația de diligență care trebuie îndeplinită de instituția financiară acreditată desemnată).

(15) În cazul în care consorțiul nu include unul sau mai mulți furnizori de infrastructură tehnologică, furnizorii gigafabricii de IA sunt selectați de consorțiul de gigafabrici de IA pe baza unui caiet de sarcini echitabil și transparent care să țină seama de specificațiile generale ale sistemului și, în special, de cerințele utilizatorilor din sectorul public, furnizate de întreprindere comună în cererea de exprimare a interesului și specificate mai în detaliu în acordul de găzduire a gigafabricii de IA. Selecția se bazează pe criterii echitabile, deschise și transparente și asigură, de asemenea, valoarea adăugată a UE și abordează securitatea și reziliența lanțului de aprovizionare. Ofertanții selectați respectă condițiile de eligibilitate specificate la alineatul (2).

(16) Întreprinderea comună poate încheia contracte-cadru pentru furnizarea de componente esențiale și cu cerere ridicată, cum ar fi procesoare IA avansate. Consorțiile de gigafabrici de IA pot utiliza contractele-cadru menționate la prezentul alineat pentru achizițiile lor.

6. Articolul 16 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

- (1) Fără a aduce atingere articolului 17 alineatul (9), utilizarea supercalculatoarelor EuroHPC este posibilă pentru utilizatori din sectorul public și din cel privat. Cu excepția supercalculatoarelor EuroHPC de nivel industrial, utilizarea lor este în principal destinată cercetării și inovării care intră sub incidența programelor de finanțare publică, aplicațiilor din sectorul public și activităților de inovare private ale IMM-urilor, după caz.

6a. Articolul 34 se modifică după cum urmează:

Articolul 34

Rate de rambursare

- (1) Pentru acțiuni indirecte finanțate prin programul Orizont Europa, prin derogare de la articolul 34 din Regulamentul (UE) 2021/695, și pentru activități finanțate prin programul Europa digitală, întreprinderea comună poate aplica rate de rambursare diferite pentru finanțarea din partea Uniunii în cadrul unei acțiuni, în funcție de tipul de participant, și anume IMM-uri, precum și de tipul de acțiune. Ratele de rambursare sunt indicate în programul de lucru.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1) de la prezentul articol și de la articolul 34 din Regulamentul (UE) 2021/695, pentru acțiunile care aparțin pilonului cuantic finanțate prin programul Orizont Europa, fiecare program de lucru indică o componentă obligatorie care acoperă acțiunile indirecte de cercetare și inovare până la TRL 5, care este finanțată de Uniune la 100% din costurile eligibile totale.

Anexă

Anexa se modifică după cum urmează:

7. Articolul 3 din anexă se modifică după cum urmează:
  - (a) alineatul (2) se modifică după cum urmează:
    - (2) Orice solicitare a unui stat membru sau a unei țări terțe asociate la programul Orizont Europa sau la programul Europa digitală de a deveni membru al întreprinderii comune se adresează consiliului de conducere. Țările candidate furnizează o acceptare scrisă a prezentului statut și a oricăror alte prevederi care reglementează funcționarea întreprinderii comune. Candidații trebuie, de asemenea, să își prezinte motivația pentru solicitarea statutului de membru în cadrul întreprinderii comune și să indice modul în care strategia lor națională privind supercalculul sau tehnologiile cuantice este aliniată la obiectivele întreprinderii comune. Consiliul de conducere evaluează solicitarea, ținând seama de relevanța și de valoarea adăugată potențială a candidatului pentru îndeplinirea misiunii și a obiectivelor întreprinderii comune, și poate decide să solicite clarificări referitoare la candidatură înainte de aprobarea solicitării.
8. Articolul 4 din anexă se modifică după cum urmează:
  - (a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:
    - (c) Consiliul consultativ pe probleme industriale și științifice este alcătuit din Grupul consultativ pentru cercetare și inovare, Grupul consultativ pentru infrastructură și Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice.

9. Articolul 5 din anexă se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următorul alineat (3):

(3) Pentru pilonul de activități „tehnologie cuantică”, statele participante pot decide să utilizeze același reprezentant ca și pentru ceilalți piloni de activitate asistați de reprezentanții corespunzători și de experții din cadrul autorităților lor competente relevante în domeniul tehnologiilor cuantice sau pot numi un reprezentant suplimentar din partea autorităților lor competente relevante în domeniul tehnologiilor cuantice.

10. Articolul 6 din anexă se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă alineatele (5a) și (5b) după cum urmează:

(5a) Pentru atribuțiile menționate la articolul 7 alineatul (4a) din prezentul statut, cu excepția punctului (vi), restul de 50% din drepturile de vot sunt deținute de statele participante care sunt state membre.

În sensul prezentului alineat, deciziile consiliului de conducere se adoptă cu majoritate calificată. Majoritatea calificată se consideră a fi atinsă atunci când reprezintă Uniunea și cel puțin 55% din statele participante care sunt state membre, care corespund unui procent de cel puțin 65% din populația totală a acestor state. Pentru a stabili populația, se utilizează cifrele cuprinse în anexa II la Decizia 2009/937/UE a Consiliului.

(5b) Pentru sarcinile menționate la articolul 7 alineatul (4a) punctul (vi) din prezentul statut și pentru fiecare gigafabrică de IA, drepturile de vot ale statelor participante se distribuie proporțional cu contribuțiile lor financiare angajate la respectiva gigafabrică de IA fie până când dreptul de proprietate asupra acesteia este transferat, fie până când aceasta este vândută sau dezafectată, ori până la expirarea contractului pentru o achiziționare garantată preconvenită a perioadei de acces la gigafabrica de IA menționată la articolul 12b alineatul (4).

În sensul prezentului alineat, deciziile consiliului de conducere se adoptă cu o majoritate de cel puțin 75% din totalul voturilor, incluzând voturile membrilor absenți.

(b) alineatul (6) se modifică după cum urmează:

(6) Pentru atribuțiile menționate la articolul 7 alineatele (5), (5a), (6) și (7) din prezentul statut, deciziile consiliului de conducere se adoptă în două etape.

11. Articolul 7 din anexă se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următorul alineat (4a):

4a. Consiliul de conducere îndeplinește următoarele sarcini legate de gigafabricile de IA menționate la articolul 12b din prezentul regulament:

- (i) discutarea și adoptarea părții din programul strategic multianual care este legată de înființarea gigafabricilor de IA menționate la articolul 18 alineatul (1) din prezentul statut;
- (ii) discutarea și adoptarea părții din programul anual de lucru care este legată de instituirea gigafabricilor de IA și de selecția consorțiilor de gigafabrici de IA și estimările cheltuielilor aferente;
- (iii) aprobarea lansării cererilor de exprimare a interesului, în conformitate cu programul de lucru anual;

- (iv) aprobarea selecției consorțiilor de gigafabrici de IA care vor înființa și exploata gigafabricile de IA;
- (v) determinarea condițiilor perioadei de acces a Uniunii la gigafabricile de IA;
- (vi) ia decizii legate de organismul de guvernare publică al gigafabricii de IA;
- (vii) aprobarea contractelor-cadru instituite de întreprinderea comună pentru furnizarea de componente esențiale și cu cerere ridicată de gigafabrici de IA.

(b) se adaugă următorul alineat (5a):

- (5a) În ceea ce privește pilonul de activități „tehnologie cuantică”, se aplică dispozițiile articolului 7 alineatul (5) din prezentul statut, cu excepția activităților legate de achiziționarea și exploatarea calculatoarelor cuantice, pentru care se aplică dispozițiile articolului 7 alineatul (4) din prezentul statut.

12. Articolul 10 din anexă se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se modifică după cum urmează:

- (1) Consiliul consultativ pe probleme industriale și științifice este alcătuit dintr-un grup consultativ pentru cercetare și inovare, un grup consultativ pentru infrastructură și un grup consultativ pentru tehnologiile cuantice.

(b) se adaugă următorul alineat (7):

- (7) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice constă într-un număr maxim de 12 membri, din care până la șase membri sunt numiți de către membrii privați, ținându-se cont de angajamentele lor în cadrul întreprinderii comune, și până la șase membri sunt numiți de către consiliul de conducere, în conformitate cu articolul 7 alineatul (3) litera (k) din prezentul statut.

Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice poate cuprinde până la șase observatori propuși de statele participante și numiți de consiliul de conducere.

13. Se adaugă următorul articol 12b:

Articolul 12a

Funcționarea Grupului consultativ pentru tehnologiile cuantice

- (1) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice se întrunește cel puțin de două ori pe an.
- (2) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice poate desemna grupuri de lucru, dacă este necesar, sub coordonarea generală a unuia sau a mai multor membri.
- (3) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice își alege propriul președinte.
- (4) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice își adoptă regulamentul intern și nominalizează entitățile constitutive care reprezintă Grupul consultativ, specificând și durata nominalizării acestora.

14. Se adaugă următorul articol 14a:

Articolul 14a

Sarcinile Grupului consultativ pentru tehnologiile cuantice

- (1) Grupul consultativ pentru tehnologiile cuantice:
  - (a) elaborează contribuția sa la proiectul de program strategic multianual în ceea ce privește activitățile legate de tehnologiile cuantice și teme conexe menționate la articolul 18 din prezentul statut și o revizuieste periodic în conformitate cu evoluțiile cererilor din sectoarele științific, industrial și al politicilor;
  - (b) organizează consultări publice deschise pentru toate părțile publice și private interesate de domeniul tehnologiilor cuantice, pentru a le informa și a obține feedback cu privire la proiectul de program strategic multianual și la proiectele de activități aferente care fac parte din programul de lucru în materie de tehnologii cuantice pentru un anumit an.

- (2) Contribuția la proiectul de program strategic multianual menționată la alineatul (1) abordează:
- (a) prioritățile strategice în materie de cercetare, inovare, implementare și infrastructură pentru dezvoltarea și adoptarea tehnologiilor cuantice și integrarea acestora în ecosistemul digital european, pentru a sprijini reziliența, autonomia strategică și suveranitatea tehnologică a Uniunii;
  - (b) potențiale activități de cooperare internațională în domeniul tehnologiilor cuantice care aduc valoare adăugată și sunt de interes reciproc, asigurând în același timp alinierea la valorile și interesele în materie de securitate ale Uniunii;
  - (c) prioritățile în materie de formare, educație și dezvoltare a forței de muncă pentru abordarea competențelor-cheie și a lacunelor în materie de competențe în domeniul tehnologiilor cuantice, inclusiv creșterea gradului de conștientizare cu privire la aplicațiile sensibile din punctul de vedere al securității;
  - (d) achiziționarea, implementarea și exploatarea infrastructurilor cuantice, inclusiv interconectarea și agregarea cu infrastructurile de calcul de înaltă performanță și cu alte infrastructuri digitale, cum ar fi comunicațiile cuantice și detectarea cuantică;
  - (e) măsuri pentru consolidarea capacităților, interoperabilitate, standardizare, securitate în domeniul tehnologiilor cuantice, acordând o atenție deosebită riscurilor legate de dubla utilizare și protecției activelor strategice, intereselor, autonomiei sau securității Uniunii.

15. Articolul 16 din anexă se modifică după cum urmează:

Angajamentele bugetare ale întreprinderii comune pot fi împărțite în tranșe anuale.

Începând din ianuarie 2025, cel puțin 20 % din bugetul cumulat al exercițiilor rămase nu se acoperă prin tranșe anuale.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
